

SZOCIÁLIS ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A szociális ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga részletes érettségi vizsgakövetelményei a III. Szociális ágazat következő szakképesítéseinek közös szakmai tartalmát veszik alapul:

- 54 761 01 Gyermekotthoni asszisztens,
- 54 761 02 Kisgyermekgondozó, -nevelő,
- 54 762 02 Szociális asszisztens,
- 54 762 01 Rehabilitációs nevelő, segítő,
- 54 762 03 Szociális szakgondozó.

A) KOMPETENCIÁK

1. Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. A szakmai fogalmak helyes használata írásban és szóban	Legyen képes a szakmai fogalmak pontos ismeretére, megkülönböztetésére. Legyen képes a fogalmak jelentésváltozatainak megkülönböztetésére.	Tudja a szakmai fogalmak megfelelő helyen és módon történő alkalmazását. Legyen képes a fogalmak jelentésváltozatainak megkülönböztetésére.
1.2. A szakmai fogalmakkal az ismeretanyag bemutatása, értelmezése	Legyen képes önálló előadásmódra. Legyen képes a szakmai kifejezések helyes alkalmazására. Tudjon szakmai szöveget összefoglalni laikusok számára.	Legyen képes logikusan felépített, következetes választ adni. Legyen képes önálló előadásmódra. Tudja a szakmai kifejezések helyes alkalmazását.
1.3. Kommunikáció köznyelvi és szakmai nyelven	Legyen képes a kérdező tanár által feltett kérdések megértésére, pontos, lényegre törő választ adni.	Legyen képes a vizsgabizottság által feltett kérdéseket megérteni. Tudjon pontos, lényegre törő választ adni.

2. Általános ismeretek speciális helyzetekben való alkalmazására vonatkozó készség

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Az ismeretek mozgósítása	Legyen képes az információk szétválogatására. Tudja az általános ismeretek helyes mozgósítását.	Legyen képes az általános ismeretek helyes mozgósítására.

2.2. A helyzetfelismerés, probléma felismerése	Legyen képes a helyzet konkrét elemeinek felismerésére.	Tudja a speciális helyzetet, problémát átlátni.
--	---	---

3. Információforrások kezelése

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. A feladat végrehajtásához használandó információk szakszerű kiválasztása	Legyen képes a feladathoz kapcsolódó információforrások használatára.	Legyen képes a feladathoz kapcsolódó információforrások használatára.
3.2. A kiválasztott információk, információforrások szakszerű használata	Legyen képes az információk, információforrások szakszerű használatára.	Legyen képes az információk, információforrások mondanivalóhoz kapcsolódó használatára.

B) TÉMAKÖRÖK

1. Társadalomismeret elmélete és gyakorlata

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. A család és életmód elmélete és gyakorlata	<p>Ismerje a család és az életmód szociológiai összefüggéseit, a legfontosabb fogalmakat.</p> <p>Ismerje a családot, mint támogató rendszert, és mint problémaforrást.</p> <p>Legyen képes a gyermek, az idős, a beteg és a fogyatékkal élő ember helyének meghatározására a családban.</p> <p>Ismerje a család szerkezetét és ábrázolásának technikáit.</p>	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a család és az életmód szociológiai összefüggéseit, a legfontosabb fogalmait, az életmódkutatás technikáit, - a család szerepét a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésében, - a gyerek, az idős, a beteg és a fogyatékos ember helyét a családban, a magányosság jellemzőit családon belül, - a családot, mint támogató rendszert, és mint problémaforrást, - a család szerkezetét, annak változását. <p>Tudja alkalmazni</p> <ul style="list-style-type: none"> - a család ábrázolásának technikáit, - a családtagok érzelmi viszonyulásának és kapcsolati minőségének grafikus ábrázolását.

1.2. Szociológiai alapismeretek és gyakorlati ismeretek	Ismerje a társadalom fogalmát. Ismerje a szociológia alapfogalmait. Tudja értelmezni a társadalom összetételét, szerkezetét bemutató adatokat.	Ismerje - a társadalom fogalmát, működését, - a szociológia alapfogalmait és alapvető összefüggéseit, a társadalom megismerésének sajátosságait. Legyen képes a társadalom összetételét, szerkezetét mutató adatok értelmezésére és ábrázolására.
1.3. A társadalmi struktúra	Ismerje a társadalmi struktúrával kapcsolatos fogalmakat, összefüggéseket. Tudja helyesen értelmezni az egyén társadalmi meghatározottságát. Ismerje a társadalmi egyenlőtlenségek fogalmát, dimenzióit, újratermelésének, újratermelődéésének okait. Ismerje az egyes életkorok és élethelyzetek szükségleteit, és a szükséglet-kielégítés módjait. Legyen képes felismerni a társadalom ártó-védő hatását.	Ismerje - a társadalmi struktúrával kapcsolatos fogalmakat, összefüggéseket, - a struktúrát generáló és manifeszt viszonyokat, - az egyén társadalmi meghatározottságát, - a társadalmi egyenlőtlenségek fogalmát, dimenzióit, újratermelésének, újratermelődéésének okait, mechanizmusait, - az életkorok és élethelyzetek szükségleteinek rendszerét és a szükséglet-kielégítés módjait, - a társadalom ártó-védő hatását.
1.4. A mai magyar társadalom	Ismerje a mai magyar társadalom szerkezetét. Legyen képes elemezni a társadalom, a család és az iskola szerepét az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében. Tudja a társadalmi mobilitás fogalmát és jellemzőit.	Ismerje - a mai magyar társadalom szerkezetét és térbeli jellemzőit, - a társadalom, a család és az iskola szerepét az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében, - a társadalmi mobilitás fogalmát és jellemzőit.
1.5. Szervezetszociológia	Ismerje a szociális intézményrendszert. Tudja felsorolni a szociális ellátás állami, egyházi és civil szervezeteit, intézményeit.	Ismerje - a szociális és gyermekellátási intézményeket, mint szervezeteket, - a szociális ellátás állami, egyházi és civil szervezeteit, intézményeit.

2. Szociálpolitikai, jogi, etikai ismeretek elmélete és gyakorlata

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Szociálpolitikai alapismeretek	<p>Ismerje a társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalmát, célját, értékeit.</p> <p>Ismerje a szociálpolitika eszközeit, alapvető összefüggéseit, feladatát, intézményrendszerét.</p> <p>Tudja az értékek és érdekek szerepét meghatározni a szociálpolitikában.</p> <p>Ismerje az állami újraelosztás és az állami beavatkozás lehetséges eszközeit.</p> <p>Ismerje a szociálpolitika alapelveit.</p> <p>Ismerje az ellátások technikáit.</p>	<p>Ismerje a társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalmát, céljait, az értékek szerepét a szociálpolitikában.</p> <p>Ismerje a szociálpolitikát, mint önálló diszciplínát, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszközét, alapvető összefüggéseit, feladatát, intézményrendszerét, az értékek és érdekek szerepét a szociálpolitikában.</p> <p>Ismerje a piac szerepét a szükségletek kielégítésében és a szociális egyenlőtlenségek működtetésében.</p> <p>Ismerje az állami újraelosztást és az állami beavatkozás eszközeit.</p> <p>Ismerje a szociálpolitika alapelveit.</p> <p>Ismerje az ellátások technikáit, dilemmáit.</p>
2.2. Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák	Tudja értelmezni a problémának definiált társadalmi jelenségeket és a hozzájuk kapcsolódó ellátásokat.	Ismerje a problémának definiált társadalmi jelenségeket és a hozzájuk kapcsolódó intézkedéseket, ellátásokat.
2.3. A szociálpolitika intézményrendszere	<p>Ismerje a szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatait.</p> <p>Ismerje a támogatások rendszerét, megszerzésének feltételeit.</p> <p>Ismerje az intézmény adminisztrációját.</p>	<p>Ismerje a szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatait, működésüket, a támogatások rendszere megszerzésének feltételeit és szabályait.</p> <p>Ismerje az intézmény adminisztrációját.</p>
2.4. Jogi és családjogi alapismeretek	<p>Rendelkezzen alapismeretekkel az állam- és a jogtudomány területéről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól.</p> <p>Tudja az alapvető emberi és polgári jogok szabályait, a személyiség- és adatvédelem szabályait.</p>	<p>Rendelkezzen átfogó ismeretekkel az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól.</p> <p>Ismerje a jogszabályok hierarchiáját.</p> <p>Ismerje az emberi és polgári jogok, valamint a személyiség- és</p>

	<p>Sorolja fel gyermekek jogairól szóló hazai jogszabályokat.</p> <p>Ismerje a gyermek és a fiatalkorúak büntethetőségére vonatkozó jogi szabályozást.</p> <p>Ismerje a gyermeki és szülői jogokat és kötelességeket.</p> <p>Ismerje a szociális jogokat, az ellátott-jogi, betegjogi és gyermekjogi képviselő feladatait.</p>	<p>adatvédelem szabályait.</p> <p>Ismerje a gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodásokat és a hazai jogszabályokat.</p> <p>Ismerje a gyermek és fiatalkorúak büntethetőségére vonatkozó jogi szabályozást.</p> <p>Ismerje a családok jogállására vonatkozó jogi szabályozásokat.</p> <p>Ismerje a gyermeki és a szülői jogokat és kötelességeket.</p> <p>Ismerje a szociális jogokat.</p> <p>Ismerje az ellátott-jogi, betegjogi és gyermekjogi képviselő feladatait.</p>
2.5. A jóléti nagyrendszerek	<p>Ismerje a legfontosabb jóléti védelem kereteit, formáit.</p> <p>Ismerje a társadalombiztosítás rendszerét, tudjon felsorolni ellátásokat.</p> <p>Ismerje a családtámogatásokat.</p> <p>Ismerje a foglalkoztatással összefüggő ellátásokat.</p> <p>Ismerje a fogyatékkal élő személyek esélyegyenlőségének területeit.</p> <p>Ismerje a hajléktalan személyek ellátási módjait.</p> <p>Ismerje a közalkalmazotti, közszolgálati, kormányzati szolgálati jogviszony legfontosabb jellemzőit.</p>	<p>Ismerje a jóléti védelem kereteit, formáit.</p> <p>Ismerje a társadalombiztosítási rendszert, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátásokat.</p> <p>Ismerje a családtámogatásokat.</p> <p>Ismerje a foglalkoztatással összefüggő ellátásokat.</p> <p>Ismerje a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és a foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.</p> <p>Ismerje a munkanélküliek ellátásait.</p> <p>Ismerje a fogyatékos személyek jogait és esélyegyenlőségének kérdéseit.</p> <p>Ismerje a hajléktalan személyek ellátásait.</p> <p>Ismerje a munkajogi szabályokat, az érdekvédelmet és az érdekegyeztetést.</p> <p>Ismerje a közalkalmazotti, közszolgálati, kormányzati szolgálati jogviszony létesítésére, tartalmára, megszüntetésére vonatkozó szabályokat.</p>
2.6. A lokális ellátások	<p>Ismerje a szociális biztonság megteremtésének lokális kereteit, formáit.</p> <p>Tudja pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat.</p>	<p>Ismerje a szociális biztonság megteremtésének kereteit, formáit, intézményeit és hatóságait.</p> <p>Ismerje az önkormányzati szociális, gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi ellátásokat: pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó</p>

		ellátások a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben és a végrehajtási rendeleteiben.
2.7. Közigazgatási ismeretek	<p>Ismerje a közigazgatás alapfogalmait.</p> <p>Ismerje az állam és az önkormányzatok felépítését, hatásköreit.</p> <p>Alapismeretekkel rendelkezzen a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről.</p> <p>Ismerje a helyi önkormányzati rendszer általános sajátosságait.</p> <p>Ismerje a települési önkormányzat szerveit.</p> <p>Legyen képes eligazodni a lokális hatalmi szervek és szervezetek, a kormányhivatalok, a járási hivatalok feladatai között.</p> <p>Ismerje a közigazgatási eljárás alapvető jogi szabályait, alapfogalmait.</p>	<p>Ismerje a közigazgatás alapfogalmait.</p> <p>Ismerje az állam és az önkormányzatok felépítését, hatásköreit.</p> <p>Legyenek alapismeretei a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről.</p> <p>Ismerje a helyi önkormányzás alapelveit, az önkormányzati rendszer általános sajátosságait, feladatok és hatáskörök rendszerét.</p> <p>Ismerje a települési önkormányzat szerveit.</p> <p>Ismerje a közigazgatási területi szerveit (kormányhivatalok, járási hivatalok), azok feladatait.</p> <p>Ismerje a közigazgatási eljárás tételes jogi szabályait, alapfogalmait, az alapeljárást, a jogorvoslatot, a végrehajtást.</p>
2.8. A szociális segítség etikája	<p>Tudja értelmezni a társadalmi és a szakmai etika jellemzőit.</p> <p>Ismerje a szociális munka etikai szabályait, az etikai kódex előírásait.</p> <p>Legyen képes a gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartására.</p> <p>Ismerje az együttműködés etikai szabályait, a szakmai titoktartás és a korrekt tájékoztatás módjait.</p>	<p>Ismerje a társadalmi és a szakmai etikát.</p> <p>Ismerje a szociális munka etikai szabályait, az etikai kódex előírásait.</p> <p>Ismerje az emberi értékeket, az emberi méltóságot és az autonómia tiszteletét a szociális ellátás gyakorlatában.</p> <p>Ismerje a gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartását.</p> <p>Ismerje az együttműködés etikai szabályait, a szakmai titoktartás és korrekt tájékoztatás módjait.</p> <p>Ismerje a szakmai, etikai dilemmák értelmezését és megoldási módjait.</p>

3. Pszichológiai és pedagógiai ismeretek elmélete és gyakorlata

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Pszichológiai alapismeretek	<p>Ismerje a pszichológia alapvető fogalmait és összefüggéseit, a lelki jelenségeket és folyamatokat.</p> <p>Ismerje a szociokulturális környezet fogalmát, az empátia, az önértékelés, az egyén intellektuális és emocionális jellemzőit.</p> <p>Tudja értelmezni a szükségletek rendszerét, a szükségletkielégítés hiányainak jeleit.</p>	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a pszichológia alapvető fogalmait és összefüggéseit, lelki jelenségeket és folyamatokat, - a személyészlelést befolyásoló tényezőket, szociokulturális környezetet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzőket, - a szükségletek rendszerét, a szükséglet-kielégítés hiányainak jeleit.
3.2. Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok	<p>Ismerje a szociálpszichológia fogalmát, tárgykörét, a társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségeket.</p> <p>Tudja értelmezni a csoportközi viszonyok, a társas érintkezés alapvető folyamatait és összefüggéseit.</p> <p>Tudja a kommunikáció csatornáit, jellemzőit, a kommunikációs jelzéseket, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzőit.</p> <p>Ismerje az attitűdöket, én-védő funkciókat, technikákat.</p> <p>Ismerje az emberi vonzalmakat és taszításokat, játszmákat.</p> <p>Értelmezze az előítélet kialakulását és annak okait, a csoportfolyamatokat befolyásoló hatását.</p> <p>Tudja a szerep, a szerepstruktúra, a szerep-összeférhetetlenség, a szerepkonfliktusok jellemzőit.</p> <p>Ismerje a konfliktusok keletkezésének okait és megoldásának alapvető technikáit.</p> <p>Tudja a segítség pszichológiai összefüggéseit.</p>	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szociálpszichológia fogalmát, tárgykörét, - a társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségeket, szabályszerűségek felismerésének módszereit, - a csoportközi viszonyok, a társas érintkezés alapvető folyamatait és összefüggéseit, - a kommunikáció csatornáit, jellemzőit, kommunikációs jelzéseket, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzőit, - az attitűdöket, én-védő funkciókat, technikákat, - az elhárító mechanizmusokat, - az emberi vonzalmakat és taszításokat, játszmákat, - az előítélet kialakulását és annak okait, a csoportfolyamatokat befolyásoló hatását, - a szerep, a szerepstruktúrák, szerep-összeférhetetlenségek, szerepkonfliktusok jellemzőit, - a konfliktusok keletkezésének okait és megoldásának technikáit, - a segítség pszichológiai összefüggéseit, - a szociális segítő munka formáit.

<p>3.3. Az életút pszichológiája</p>	<p>Tudja az ember életkori fejlődésének szakaszait, ezek fejlődési sajátosságait, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők jellegzetességeit.</p> <p>Ismerje az anya-gyerek kapcsolat jelentőségét a gyermek fejlődésében, a szeparáció és a hospitalizáció jellemzőit.</p> <p>Tudja a játék, tanulás és munka személyiségalkotó hatásait.</p> <p>Ismerje az átlagtól eltérő fejlődés jellemzőit, a fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarokat, a tanulási nehézségeket, az agresszió, és a pszichoszomatikus tünetek jellemzőit.</p> <p>Tudja a kortárs csoportok szerepét az egyes életkori szakaszokban.</p> <p>Tudja értelmezni a fejlődési és járulékos kríziseket, a társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásait.</p> <p>Ismerje a hozzászokások, függőségek, szenvedélyek jellemzőit.</p> <p>Ismerje a veszteségek fajtáit, pszichikus hatását és feldolgozásuk folyamatát.</p>	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - az ember életkori fejlődésének szakaszait, ezek fejlődési sajátosságait, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők jellegzetességeit, - a gyermek fejlődésében az anya-gyerek kapcsolat jelentőségét a szeparáció és hospitalizáció jellemzőit, - a játékfejlődés jellemzőit, - a játék, tanulás és munka személyiségalkotó hatásait, - az átlagtól eltérő fejlődés jellemzőit, - fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarokat, a tanulási nehézségek, agresszió, pszichoszomatikus tüneteit, - az énkép, identitás, önismeret forrásait, az önbecsülés és önállóság, az érzelmi akarat, az élet fejlődésmenetét, - a kortárs csoportok szerepét az egyes életkori szakaszokban, - a fejlődési és járulékos kríziseket, - a társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásait, - a hozzászokások, függőségek, szenvedélyek jellemzőit, - a veszteségek fajtáit, pszichikus hatását <p>és feldolgozásuk folyamatát, módszereit.</p>
<p>3.4. A személyiség pszichológiája</p>	<p>Tudja a személyiség fogalmát, a személyiség szerkezetét, alakulását, fejlődését a kultúra, a család és a kortárs csoport hatásait.</p> <p>Ismerje a személyiségzavarok, fejlődési zavarok, a deviáns viselkedés jellemzőit, a serdülők és az ifjúkorúak inadaptációjának jellemző vonásait.</p> <p>Ismerje fel a felnőtt személyiség- és viselkedészavarait, a viselkedési rendellenességeket.</p>	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a személyiség fogalmát, személyiségelméleteket, személyiségtípusokat, - a személyiség szerkezetét, alakulását, fejlődését a kultúra, a család és a kortárs csoport hatásait, - a személyiségzavarok, fejlődési zavarok, a deviáns viselkedés jellemzőit, - a serdülők és az ifjúkorúak inadaptációjának jellemző vonásait,

		<ul style="list-style-type: none"> - a felnőtt személyiség- és viselkedészavarait, - a viselkedési rendellenességeket, - a kezelésüket, terápiájukat.
3.5. Szocializáció	<p>Tudja a szocializáció fogalmát és folyamatát, a szocializációs szintereket és hatásokat: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények szerepét a szocializáció folyamatában.</p> <p>Ismerje a kulturális mintákat és normákat.</p> <p>Ismerje a szociális identitás kialakulását, a szociális tanulást, a kompetencia fogalmát.</p>	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szocializáció fogalmát és folyamatát, - a szocializációs szintereket és hatásokat: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, civil szervezetek és intézmények, - a kulturális mintákat és normákat, - a szociális identitás kialakulását, a szociális tanulást, - az előítéletek szocializációt befolyásoló hatását.
3.6. Pedagógiai alapismeretek	<p>Tudja a nevelés fogalmát, célját, feladatait, a nevelési folyamat résztvevőit.</p> <p>Ismerje a gyermek megismerésének lehetőségeit, módszereit, a közvetett és közvetlen nevelési módszereket.</p> <p>Tudja a nevelő személyiségének jellemzőit, a nevelésben betöltött szerepét.</p> <p>Értelmezze a sikerek, kudarcok hatását a nevelésben.</p> <p>Ismerje az egyéni, csoportos, közösségi nevelés lehetőségeit, formáit.</p> <p>Legyen képes a gyermek az életkorának megfelelő környezet kialakítására, az életkornak megfelelő, öntevékeny, szabad mozgás és játék feltételeinek megteremtésére a pedagógiai feladatokban.</p> <p>Ismerje és tartsa tiszteletben a gyermekek etnikai, vallási és kulturális sajátosságait, hagyományait és szokásait.</p> <p>Tudja az egyéni bánásmód alkalmazását.</p>	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a nevelés fogalmát, célját, feladatait, a nevelési folyamat törvényszerűségeit, - a nevelési folyamat résztvevőit, - a gyermek megismerésének lehetőségeit, módszereit, - a közvetett és közvetlen nevelési módszereket, - a nevelő személyiségét, nevelésben betöltött szerepét, - a nevelési stílusokat és attitűdöket, - a sikerek és kudarcok hatását a nevelésben, - az egyéni, csoportos, közösségi nevelés lehetőségeit, formáit, - a pedagógiai folyamatok tervezését, - a gyermek környezetének kialakításában az életkornak megfelelő, öntevékeny, szabad mozgás és játék feltételeinek megteremtésében a pedagógiai feladatokat, - a gyermekek etnikai, vallási és kulturális sajátosságait, hagyományait és szokásait, - a tanulási folyamatot, a tanulási

	Ismerje a sajátos szükségletű gyermekek jellemzőit, a sajátos ütemű fejlődés megnyilvánulási jeleit, a gyógypedagógiai segítséget igénylő problémákat.	nehézségeket, a tanulás segítésének módszereit, - az egyéni bánásmód alkalmazását, - a sajátos szükségletű gyermekek jellemzőit, - a korai fejlesztést, fejlesztési módszereket, - a sajátos ütemű fejlődés megnyilvánulási jeleit, a gyógypedagógiai segítséget igénylő problémákat, - az előítéletek működésének oktatást befolyásoló hatását.
--	--	---

4. Egészségügyi alapismeretek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1. Az emberi test felépítése és működése	Ismerje az emberi test felépítését, működését, a kültakaró, a mozgásszerv-rendszer, a légzőrendszer, a keringési rendszer, az emésztőrendszer, a kiválasztó rendszer, a szaporodás szervrendszere, az érzékszervek, az idegrendszer működését. Tudja az emberi élet fejlődési szakaszait, az egyes szakaszok testi jellemzőit.	Ismerje - az emberi test felépítését, működését, - a kültakaró, a mozgásszerv-rendszer, a légzőrendszer, a keringési rendszer, az emésztőrendszer, a kiválasztó rendszer, a szaporodás szervrendszere, a nyirok- és az immunrendszer, az érzékszervek, az idegrendszer működését, - az emberi élet fejlődési szakaszait, - a méhen belüli fejlődést, - az egyes szakaszok testi jellemzőit.
4.2. Kórok és kórokok	Ismerje az egészség és a betegség fogalmát, holisztikus értelmezését, a betegségek kockázati tényezőit. Tudja az egészségi állapotot befolyásoló tényezőket, a természetes és mesterséges környezet hatását az egészségre.	Ismerje - az egészség és a betegség fogalmát, holisztikus értelmezését, - az egészségi állapotot befolyásoló tényezőket, a természetes és mesterséges környezet hatását az egészségre, - a betegségek kockázati tényezőit, - a betegségek lefolyását, - a heveny és idült gyulladás jellemzőit.
4.3. A betegségek tünetei és a betegmegfigyelés szempontjai	Tudja a vitális paramétereket. Ismerje az állapotváltozások, a kórok, a betegségek és állapotváltozások tüneteit, a	Ismerje - a vitális paramétereket, - az állapotváltozások, a kórok, a betegségek és állapotváltozások

	betegmegfigyelés szempontjait, a csecsemő- és a gyermekkor gyakori betegségeit.	tüneteit, a betegmegfigyelés szempontjait, - a csecsemő- és a gyermekkor gyakori betegségeit.
4.4. A gondozás és a betegellátás laikus módszerei	Tudja a gondozás fogalmát, célját, feladatait, a gondozás célcsoportjait, tevékenységformáit. Ismerje alapvető elsősegélynyújtási feladatokat. Tudja az autonómia megőrzésének lehetőségét a gondozás folyamán, az aktivitás fontosságát és fenntartásának lehetőségeit. Ismerje a házi patika szereinek és gyógyszereinek összeállítását, a gyógyszereltárolás, gyógyszerkezelés szabályait, a gyógyszerelés, a gyógyszerek bejuttatásának módjait a szervezetbe. Legyen képes a gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelésére. Ismerje a munka-, tűz- és a balesetvédelem alapvető előírásait.	Ismerje - a gondozás fogalmát, célját, feladatait, - a gondozás célcsoportjait, tevékenységformáit, - a szükséglet-kielégítés és a gondozás komplexitását, - az autonómia megőrzésének lehetőségét a gondozás folyamán, - az aktivitás fontosságát és fenntartásának lehetőségeit, - a fizikális és természetes gyógymódokat, - a házi patika szereinek és gyógyszereinek összeállítását, a gyógyszereltárolás, gyógyszerkezelés szabályait, - a gyógyszerelés, a gyógyszerek bejuttatásának módjait a szervezetbe. Legyen képes a gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelésére.

5. Népegészségügyi ismeretek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1. A társadalmi helyzet és az egészség	Ismerje a társadalom ártó-védő hatását, a társadalmi helyzet és az életmód összefüggését az egészséggel és betegséggel, az egészséget veszélyeztető szennvedélyeket és szokásokat és ezek társadalmi vetületeit.	Ismerje - a társadalom ártó-védő hatását, - a társadalmi helyzet és az életmód összefüggését az egészséggel és betegséggel, - az egészséget veszélyeztető szennvedélyeket és szokásokat és ezek társadalmi vetületeit.
5.2. Közegészség	Ismerje a népbetegségnek számító krónikus betegségek okait. Tudja a prevenció és rehabilitációs lehetőségeket, a prevenció három szintjét, a támogató rendszereket. Ismerje a leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségeket, azok	Ismerje - a népbetegségnek számító krónikus megbetegedések okait, prevenció és rehabilitációs lehetőségeit, a prevenció három szintjét, a támogató rendszereket, - a leggyakoribb fertőző és járványt

	<p>tüneteit, a fertőzőbetegek ellátását. Tudja a fertőtlenítési eljárásokat, a fertőtlenítőszer használatát, tárolását, a fertőzések elhárítását. Ismerje a védőfelszereléseket és tudja azok használatát.</p>	<p>okozó betegségeket, azok tüneteit és járványtanát, a fertőzőbetegek ellátását, - a fertőtlenítőszer eljárásait, a fertőzések elhárítását, a védőfelszereléseket és azok használatát.</p>
5.3. Egészségmegőrzés	<p>Tudja az egészségtudatos magatartás jelentőségét, az egészséges életvitel feltételeinek értelmezését a Maslow-féle szükségletrendszerben. Ismerje az egészséget veszélyeztető tényezőket: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorokat, a mesterséges és a természetes környezetből, a helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorokat. Tudja az egészséges táplálkozás kritériumait, a tevékeny életmód és az egészség kapcsolatát.</p>	<p>Ismerje - az egészségtudatos magatartás jelentőségét, - az egészséges életvitel feltételeinek értelmezését a Maslow-féle szükséglet rendszerben, - az egészséget veszélyeztető tényezőket: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorokat, a mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorokat, - az egészséges táplálkozás kritériumait, - a tevékeny életmód és az egészség kapcsolatát.</p>